

Comentarii Săptămânale

nr. 32 ,
21 Februarie 2008

www.expert-grup.org
info@expert-grup.org
MD-2012, Republica Moldova,
Chișinău, str. Columna 133
Tel. /3732/ 211-559

Oxana LUPAN

Sectorul bancar – o dezvoltare stabilă?

Creșterea activelor, acumulare depozitelor și oferirea de credite bancare măresc încrederea în dezvoltarea acestui sector. Această dezvoltare este apreciată de autorități ca o situație stabilă a sectorului bancar, dar credem că este devreme să vorbim despre stabilitate în dezvoltarea sectorului.

Sectorul bancar în anul 2007 a înregistrat o creștere semnificativă a indicatorilor de dezvoltare. Activele bancare au înregistrat o creștere de 29%, în special manifestată prin expansiunea portofoliului de credite cu peste 50%, a fost susținută de sporirea cu peste 35% a depozitelor.

Totodată în cursul întregului an, sistemul bancar a înregistrat adeseori lichidități în volum excedentar față de normativele regulatorii. Unul din factori poate fi activitatea intensificată a băncilor, care au oferit atât credite, cât și depozite mai atractive. Cu toate acestea, noi credem că creșterea rapidă a sectorului bancar se datorează mai cu seamă cererii crescânde la produsele bancare. În special, creșterea disponibilităților bănești ale persoanelor fizice datorită remitențelor a dus la mărirea volumului depozitelor. Venind cu „experiență occidentală” cu privire la economiile băneștii, persoanele fizice care lucrează peste hotare, preferă ca, pe lângă alocarea banilor în imobile, să depoziteze o parte din bani în bănci, scoțându-i „de sub saltea”. Astfel analizând portofoliul de depozite conform datelor BNM, observăm că persoanele fizice au contribuit cu o creștere de 7,51 puncte procentuale (pp) la creșterea disponibilităților bănești în sectorul bancar. Interesant este că creșterea esențială a depozitelor în sistemul bancar este acompaniată de o diminuare semnificativă a aportului din partea persoanelor juridice (în descreștere cu -8.69 pp). De aceea, credem că anume dorința de depozitare a banilor, și nu neapărat oferta mai activă a băncilor, a dus la mărirea portofoliilor de depozite în sistemul bancar. Aceasta a avut ca efect mărirea lichidităților bancare și a permis băncilor să ofere mai multe credite.

Referindu-ne la creșterea volumului creditelor bancare, iarăși putem menționa intensificarea comportamentului consumist al populației ca promotor în mărirea creditelor în bănci, și nu neapărat produsele vădit mai atrăgătoare ale băncilor.

Datele BNM asupra structurii portofoliului de credite arată o creștere a rolului creditelor de consum (pondera cărora s sporit cu 4,86 pp) și a creditelor pentru imobil, construcție și dezvoltare (+2.18 pp). Adică, suntem o țară cu cetățeni care se delectează cu iluzia „îmbogățirii”, evident de pe seama rudelor aflate peste hotare. Ceea ce rămâne de analizat totuși este evoluția creditului corporativ și a creditelor pentru dezvoltarea infrastructurii. Conform datelor BNM, creditele pentru agricultură au prezentat cea mai mare scădere în structura portofoliului de credite pe sistemul bancar (-4.81 pp). Una din cauze ar putea fi reacția băncilor la seceta din anul precedent. Creditele oferite industriei și comerțului au înregistrat o descreștere de 0,31 pp. În cazul industriei această descreștere accentuează încă o dată recesiunea industrială din țară. Însă pentru ramura comercială această descreștere ar putea indica asupra suficienței de capital propriu. Dacă ținem cont de creșterea continuă a importului, putem deduce că în special activitatea de comerț a produselor de import este în dezvoltare.

Din cele menționate mai sus, este vădit faptul că activele sectorului bancar pentru anul 2007 a fost preponderent alimentat din sursele persoanelor fizice. Este oare aceasta bine sau rău? Pentru a analiza eficiența activității sectorului bancar pentru anul 2007, trebuie să facem referință la funcțiile sale de bază. Sectorul bancar are drept scop acumularea resurselor bănești disponibile în economie și redirecționarea / alocarea acestora spre activități generatoare de profit.

Deci, dacă în cazul acumulării resurselor disponibile din economie, sectorul bancar reușește să atragă surse semnificative ale persoanelor fizice, atunci rămâne deschisă întrebarea dacă redirecționarea acestor surse preponderent către persoane fizice reprezintă sau nu o alocare eficientă a

disponibilităților către surse generatoare de profit. Pe termen scurt și mediu am putea presupune că într-adevăr, în baza influxului excedentar de remitențe, persoanele fizice prezintă surse generatoare de profit pentru bănci. Pe termen lung, însă, sursa principală de venit pentru sectorul bancar ar trebuie să fie creditele oferite sectorului real și diversificarea portofoliului de credit pe diferite ramuri, pentru moderarea nivelului de risc.

Deci, apreciind situația dezvoltării sectorului bancar pe termen scurt și mediu, putem confirma dezvoltarea pozitivă a sectorului bancar. Dar pe termen lung, noi ne-am abține să afirmăm că avem de a face cu o dezvoltare stabilă a sectorului bancar. Un lucru este cert, în condițiile excedentului de lichidități este crucial de a stabili o viitoare strategie, clară și sigură, pentru dezvoltarea și monitorizarea portofoliului de credite. Credem că înființarea recentă a biroului istoriilor de credit este oportună pentru consolidarea stabilității sectorului bancar. Totodată asigurarea dezvoltării stabile a sectorului bancar este determinată și de creșterea economică a țării. De aceea, în condițiile dezvoltării pozitive a sectorului bancar statul trebuie să asigure politici strategice de dezvoltare a sectorului real, care este motorul principal al dezvoltării stabile a economiei țării.